

מפלגת חוסן לישראל

באמצעות עו"ד ערן מרינברג
ממשרד מרינברג בראון ושות'
מרח' אבא הלל 14, רמת-גן
טלי' 03-6135559 ; פקס' 03-6135558
דוא"ל: mblaws@gmail.com

העותרת

נגד

1. עיריית ירושלים

ע"י עוה"ד דוד הלפר ו/או מאיר נקי ואח'
הלפר, משרד עורכי דין
שד' ממילא 20, ירושלים 9414408
טלי' 02-5333390 ; פקס' 02-5333399
דוא"ל: office@helfer.co.il

המשיבות

2. בזק

משרד התקשורת

ע"י פרקליטות המדינה, משרד המשפטים
רח' צלאח א-דין 29, ירושלים 9711052
טלי' 02-6467011 ; פקס' 073-3925590
דוא"ל: HCJ-Dep@justice.gov.il

עמדה מטעם משרד התקשורת

1. בהתאם להחלטת כבוד יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת העשרים וחמש, השופט יי עמית, מיום 31.8.22, מוגשת בזאת עמדה מטעם משרד התקשורת בסוגיה שלגביה התבקשה עמדתו.

2. כיום קיימות שתי דרכים עיקריות לשליחת מסרונים:

האחת, משלוח באמצעות **יחידת קצה סלולרית**, כלומר מכשיר סלולרי בודד המשוך למנוי מסוים, בעל מספר טלפון מסוים. כך הדבר למשל לגבי התכתבות "רגילה", בין שני אנשים פרטיים שמתכתבים ביניהם באמצעות מכשירי הטלפון הסלולריים שלהם.

השנייה, משלוח **שלא מיחידת קצה סלולרית**, אלא באמצעות **מערכת הפצת מסרונים**, המקושרת לשרת מסרונים שהוא חלק מליבת הרשת של בעל הרישיון (כלומר חברת תקשורת, ניחת או ניידת) ובאמצעותו מתבצעת הפצת המסרונים. מערכת ההפצה יכולה להיות מופעלת על ידי בעל הרישיון או על ידי גורם מסחרי בארץ או בחו"ל שקיים חוזה בינו לבין בעל הרישיון. כך למשל נשלחים לא אחת מסרונים מרשויות שונות, כמו גם מגורמי מכירות למיניהם וכיו"ב.

3. מסרון שנשלח יכול להגיע למנוי המקבל כשבשדה ה-CLI (Calling Line Identity), כלומר המקום שבו מופיע שם השולח) מופיע מספר טלפון נייד או נייד (ובמקרה שבו המספר שמור תחת "אנשי הקשר" במכשיר המקבל, יכול שיופיע שמו של איש הקשר כפי ששמור שם); או שמופיע טקסט אחר, המורכב מספרות, אותיות באנגלית או רווחים. אם שדה ה-CLI אינו מכיל רק ספרות הוא מכונה "CLI טקסטואלי".

4. אם שולחים מסרון מיחידת קצה סלולרית אזי בשדה ה-CLI מתקבל באופן אוטומטי מספר הטלפון של השולח. לעומת זאת, בשליחה ממערכת הפצה ניתן להגדיר את שדה ה-CLI באופן ידני, כך שיהיה CLI מספרי או טקסטואלי.

5. כך לדוגמה, מנוי יכול לקבל מסרון שבשדה שם השולח, ה-CLI, יופיע מספר טלפון "רגיל" - למשל מסוג 05x-xxxxxxx; או לקבל מסרון שבו יופיע CLI טקסטואלי, ושבן יכול שתופענה מילה או מילים (למשל, כבעניינו, Jerusalem).

באשר לאפשרות השנייה מהשתיים האלה יצוין כי אם שולחים שונים ישתמשו באותו מלל כ-CLI הטקסטואלי שלהם בהודעות שהם שולחים, אזי במכשיר הטלפון המקבל יופיעו ההודעות האלה באותו שרשור הודעות ברצף כרונולוגי. עוד יצוין כי באסדרת משרד התקשורת אין הגבלה על כך שגורמים שונים ישתמשו באותו מלל כ-CLI הטקסטואלי שלהם.¹

במילים אחרות, ולעניינו, ישנה אפשרות שאם גורם כלשהו החליט להפיץ מסרונים תחת השם "Jerusalem", שבו משתמשת גם עיריית ירושלים לצורך הפצת מסרונים מטעמה, במכשירי הקצה המקבלים את ההודעות יופיעו ההודעות הן מהגורם האחר הן מעיריית ירושלים. הודעות אלה יופיעו במכשיר הקצה של המנוי תחת אותו שרשור הודעות (זה שהתקבל מ"Jerusalem"), וזאת אם שני הגורמים שלחו הודעות לאותו מנוי. בתוך כך יצוין כי אין הכרח שהגורמים השולחים השונים ישתמשו באותה רשימת תפוצה. לכן עשויים למשל להיות מנויים שקיבלו אמנם הודעות מעיריית ירושלים (הנמצאות שם תחת ההודעות מ"Jerusalem"), אך אינם נכללים ברשימת התפוצה של הגורם האחר, ולכן הם לא יקבלו את ההודעות ממנו, וממילא אלה גם לא תופענה תחת שרשור ההודעות מ"Jerusalem" שבמכשיר המקבל.

6. למען השלמת התמונה יוער כי בהתאם לאסדרה הקיימת של משרד התקשורת (החלטת מנכ"ל משרד התקשורת מיום 3 ביוני 2020), נאסר על בעלות הרישיון (חברות התקשורת) לאפשר הפצת מסרונים שאינם ממכשיר קצה כאשר בשדה ה-CLI שלהם מופיע מספר טלפון נייד או נייד, אלא אם חברת התקשורת ביצעה זיהוי אמין למנוי המפיץ שהעלה כי המספר הוא אכן מספר של המנוי המפיץ. זאת, כדי למנוע זיוף משלוח הודעות באמצעות שימוש בשדה ה-CLI והתחזות למי שהמספר הוקצה לשימוש.

¹ בפועל, ישנם בעלי מערכות הפצה שמגבילים שדות CLI טקסטואליים כמו שמות בנקים, חברות תקשורת וכדומה, אולם זו בבחינת "רגולציה עצמית".

לשם המחשה, טרם האסדרה ניתן היה לקבל, לדוגמה, מסרון מהמספר 050-5555555 שהוא מספר אשר שמור אצל מקבל ההודעה באנשי הקשר בשם "משה לוי". גורם אחר שהוא אינו משה לוי אלא מתחזה למשה לוי יכול היה לשלוח הודעה ולכתוב בשדה ה-CLI את המספר 050-5555555 וכך היה מופיע במכשיר מקבל ההודעה שהתקבלה הודעה מ"משה לוי" על אף שאת ההודעה שלח מתחזה. את התופעה הזו נועדה למנוע האסדרה האמורה מיוני 2020.

מסמך השימוע מיום 18.11.19 ומסמך ההחלטה בשימוע מיום 3.6.20 מצורפים ומסומנים 1.

7. כן יצוין, למעלה מן הנדרש, כי לעניין התופעה של שליחת מסרונים באופן אנונימי ובתפוצה רחבה, והכוללת מסרונים פשינג (כלומר מסרונים הנשלחים בכוונה לקבל במרמה פרטים אישיים או פרטים של אמצעי תשלום של הנמען) ומסרונים שיש לגביהם חשש לפעילות לא חוקית (דוגמת מסרונים רכישת קנביס), פירסם משרד התקשורת ביום 6.7.22 שימוע שנועד להתמודד עם התופעה. בשימוע בוחן משרד התקשורת בין היתר את האפשרות לאסור על הפצת מסרונים מבלי שיתבצעו רישום וזיהוי מתאימים של השולח אצל בעל הרישיון (חברת התקשורת).

מסמך השימוע מיום 6.7.22 מצורף ומסומן 2.

8. העובדות המפורטות בעמדה זו נמסרו ממשרד התקשורת ונתמכות בתצהירו המצ"ב של מר אסף אברהם, מנהל תחום חירום ומספור במשרד התקשורת.

היום, י"א באלול התשפ"ב
7 בספטמבר 2022

יונתן נד"ב, עו"ד
סגן בכיר א' במחלקת הבג"צים
בפרקליטות המדינה